

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Standpuntbepaling van de Vlaamse Regering over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de veiligheidsvergunning, het veiligheidscertificaat en het jaarlijks veiligheidsverslag

1. Inleiding

Overeenkomstig artikel 6, § 4, 3° van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, worden de Gewestregeringen betrokken bij “het ontwerpen van de regels van de algemene politie en de reglementering op het verkeer en vervoer, alsook van de technische voorschriften inzake verkeers- en vervoermiddelen”. Deze betrokkenheid wordt geregeld door het Protocol van de Interministeriële Conferentie voor Mobiliteit, Infrastructuur en Communicatie van 24 april 2001.

2. Toelichting

2.1 Context

Bij brief van 12 september 2017, met kenmerk 00166/MJ, vraagt de federale minister van Mobiliteit het advies van de Vlaamse Regering binnen een termijn van 60 kalenderdagen over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de veiligheidsvergunning, het veiligheidscertificaat en het jaarlijks veiligheidsverslag.

2.2 Algemene bespreking

Dit ontwerp van koninklijk besluit heeft als doel om twee koninklijke besluiten te vervangen:

- het koninklijk besluit van 16 januari 2007 betreffende de veiligheidsvergunning, het veiligheidscertificaat en het jaarlijks veiligheidsverslag;
- het koninklijk besluit van 13 november 2009 tot vaststelling van de nationale spoorwegveiligheidsdoelstellingen en –methodes.

Het nieuwe K.B. is uitgebreider en duidelijker gestructureerd dan het K.B. van 16 januari 2007. Het verwijst ook systematisch naar het gebruik van Europese standaarddocumenten die

beschreven worden in Europese richtlijnen en verordeningen.

Het ontwerp van K.B. is technisch-procedureel van aard en geeft uitvoering aan een aantal artikels van de Spoorcodex (m.n. art. 68, 92, 98 en 103). Inhoudelijk zijn er geen echt nieuwe bepalingen (aangezien deze reeds langer Europees bepaald zijn) zodat er op dat vlak ook geen opmerkingen zijn.

2.3 Artikelsgewijze bespreking

Het ontwerp van koninklijk besluit bevat 6 hoofdstukken en 34 artikels.

Hoofdstuk 1 – Algemene bepalingen

- Art. 1: het koninklijk besluit behelst de gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2004/49/EG
- Art. 2: definities

Hoofdstuk 2 – Initiële aanvraag, bijwerking, herziening of vernieuwing van een veiligheidsvergunning

- Art. 3: Bepalingen inzake de aanvraag door de spoorweginfrastructuurbeheerder van een veiligheidsvergunning en samenstelling van het aanvraagdossier
- Art. 4: bepalingen van toepassing bij wijziging van de gegevens die aan de basis liggen van de veiligheidsvergunning
- Art. 5: bepalingen inzake de vernieuwing van de veiligheidsvergunning
- Art. 6: bepalingen inzake de herziening van de veiligheidsvergunning

Hoofdstuk 3 - Initiële aanvraag, bijwerking of vernieuwing van een veiligheidscertificaat (i.e. van een spoorwegonderneming)

Afdeling 1 - Algemeen

- Art. 7: wijze van informatieverstrekking door de veiligheidsinstantie m.b.t. de regels om een veiligheidscertificaat te bekomen

Afdeling 2 – De aanvraag van een veiligheidscertificaat deel A

- Art. 8: samenstelling van het aanvraagdossier

Afdeling 3 – De aanvraag van de veiligheidscertificaat deel B

- Art. 9: samenstelling van het aanvraagdossier

Afdeling 4 – De aanvraag tot bijwerking, herziening of vernieuwing van het veiligheidscertificaat

- Art. 10-13 beschrijven de aanvraagprocedure wanneer de bijwerking, herziening of vernieuwing van het veiligheidscertificaat (zowel deel A als B) vereist is.

Hoofdstuk 4 – Onderzoek van de aanvraag en afgifte van een veiligheidsvergunning of een veiligheidscertificaat

- Art. 14-15 beschrijven het verloop van de procedure voor afgifte van de van een veiligheidsvergunning of een veiligheidscertificaat.

Hoofdstuk 5 – Verlenging, intrekking of schorsing van een veiligheidsvergunning of een veiligheidscertificaat

Afdeling 1 – Verlenging

- Art. 16 beschrijft de eventuele tijdelijke verlenging van een bestaande vergunning of certificaat in afwachting van de hernieuwing van deze vergunning of certificaat.

Afdeling 2 – Intrekking

Onderafdeling 1 – Intrekking van de veiligheidsvergunning

- Art. 17 en 18 beschrijven de mogelijkheid tot het intrekken van de veiligheidsvergunning door de veiligheidsinstantie wanneer de infrastructuurbeheerder het gebruik van de spoorweginfrastructuur in gevaar brengt.

Onderafdeling 2 – Intrekking van het veiligheidscertificaat

- Art. 19-22 beschrijven de omstandigheden waarin het veiligheidscertificaat van een

spoorwegonderneming kan ingetrokken worden. Dit kan het geval zijn in de situaties vermeld in artikel 102 van de Spoorcodex:

- Wanneer de houder van een veiligheidscertificaat niet langer aan de eisen voldoet, wordt deel a) en/of b) van het certificaat ingetrokken. Wanneer deel b) wordt ingetrokken, moet de veiligheidsinstantie die deel a) van het certificaat heeft afgeleverd onverwijld op de hoogte worden gebracht.
- Wanneer blijkt dat de houder van het veiligheidscertificaat gedurende het jaar dat volgt op de afgifte, er niet het bedoelde gebruik van heeft gemaakt, wordt het certificaat ingetrokken.

Onderafdeling 3 – Intrekkingprocedure

- Artikel 23-25 beschrijven de procedure voor de intrekking van een veiligheidsvergunning of -certificaat. Belangrijk hierbij is de mogelijkheid die de houder wordt geboden om opmerkingen te formuleren en/of gehoord te worden.

Afdeling 3 – Schorsing

- Art. 26 bepaalt dat de veiligheidsvergunning of het veiligheidscertificaat geheel of gedeeltelijk kan geschorst worden wanneer de veiligheidsinstantie oordeelt dat er een ernstig en onmiddellijk gevaar voor de veiligheid bestaat.
- Art. 27 bepaalt dat een schorsing van het veiligheidscertificaat deel B eveneens mogelijk is bij niet-betaling van de volgens artikel 86 van de Spoorcodex verschuldigde retributie.
- Art. 28-29 zijn procedureel van aard en behoeven geen commentaar.

Hoofdstuk 6 – Gemeenschappelijke bepalingen bij hoofdstukken 2 tot 5

- Art. 30-31 bepalen de manier van verzending van dossiers en kennisgeving van beslissingen.

Hoofdstuk 7 - Het jaarlijks veiligheidsverslag

- Artikel 32 bepaalt dat de infrastructuurbeheerder en elke spoorwegonderneming hun jaarlijks veiligheidsverslag moeten bezorgen aan de veiligheidsinstantie.

Hoofdstuk 8 – Opheffings- en slotbepalingen

- Art. 33-34 behoeven geen commentaar.

2.4. Juridisch advies

Het ontwerp van koninklijk besluit legt de verplichting op aan spoorweginfrastructuurbeheerders om een veiligheidsvergunning aan te vragen en te verkrijgen bij de veiligheidsinstantie vooraleer zij hun activiteiten kunnen starten. Eenzelfde verplichting wordt opgelegd aan de spoorwegondernemingen die ofwel spoorwegactiviteiten willen uitoefenen of die op het Belgisch spoorwegnet willen rijden: deze moeten dan respectievelijk een veiligheidscertificaat A of B aanvragen bij de veiligheidsinstantie. Verder wordt aan de spoorweginfrastructuurbeheerders en de spoorwegondernemingen de verplichting opgelegd om een jaarlijks veiligheidsverslag te versturen aan de veiligheidsinstantie.

Deze verplichtingen zijn bijkomende voorwaarden waaraan de ondernemingen moeten voldoen vooraleer zij hun activiteiten kunnen uitvoeren. Deze voorwaarden lijken aldus deel uit te maken van de regels inzake toegang tot het beroep.

Sinds de zesde staatshervorming is het Vlaamse Gewest bevoegd geworden voor de vestigingsvoorwaarden (art. 6, §1, VI, 6° BWHI).

In het advies van de Raad van State nr. 61.347/VR/4 van 19 juni 2017 over de Spoorcodex stelt de Raad van State echter vast dat gelijkaardige verplichtingen niet vallen onder de Vlaamse bevoegdheid inzake vestigingsvoorwaarden, maar onder de federale bevoegdheden inzake het juridisch stelsel van de spoorwegen onder beheer van de NMBS (artikel 6, §1, X, 2°bis BWHI) en de

algemene politie en de reglementen op het verkeer en het vervoer (artikel 6, §4, 3°, eerste lid BWHI), ongeacht of het over personenvervoer dan wel goederenvervoer gaat, zolang de bepalingen tot doel hebben de veiligheid en het vlotte verloop van het treinverkeer te waarborgen.

Voor zover dit koninklijk besluit effectief tot doel heeft de veiligheid en het vlotte verloop van het treinverkeer te waarborgen, overschrijdt de federale overheid haar bevoegdheid niet.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Met toepassing van artikel 6§6 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole- en opmaak is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor begroting niet vereist.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 17.10.2017.

4. Weerslag van het voorstel op de lokale besturen.

- a) personeel: de voorliggende ontwerpen hebben geen weerslag op het gebied van personeelsinzet;
- b) werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
- c) investeringen en schuld: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- d) ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten;
- e) conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Er is geen weerslag van het voorstel op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het voorstel van beslissing vergt geen opmaak van nieuwe Vlaamse regelgeving en is niet onderworpen aan een verplichting om een reguleringssimpactanalyse op te maken.

Er is geen impact op het gebied van administratieve lasten.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

1. De Vlaamse Regering beslist, op grond van de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest, voortvloeiende uit artikel 6, § 4, 3° van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, gewijzigd bij de Bijzondere Wet van 8 augustus 1988, evenals op grond van artikel 3 van het Protocol van 24 april 2001, volgend advies te formuleren:

De Vlaamse Regering verleent een positief advies over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de veiligheidsvergunning, het veiligheidscertificaat en het jaarlijks veiligheidsverslag.

2. De minister-president van de Vlaamse Regering wordt gelast de federale minister van Mobiliteit van dit advies in kennis te stellen.

Ben WEYTS
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken,
Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Bijlagen:

- Adviesvraag d.d. 12 september 2017 van de federale minister van Mobiliteit;
- Advies van de Inspectie van Financiën